

PRODROMVS METHODI
S V R D O S
 A
N A T I V I T A T E
F A C I E N D I A V D I E N T E S
E T L O Q V E N T E S

QVEM
DVCE DEO
 CONSENSV ET AVCTORITATE
 GRATIOSI ORDINIS MEDICORVM
 IN ALMA ET PERANTIQVA HIERANA
PRO GRADV DOCTORIS
AC PRIVILEGIIS IN ARTE MEDICA
 LEGITIME IMPETRANDIS
 DISSERTATIONIS INAVGVRALIS LOCO
 SISTIT AC PVBLICE DEFENDET
 D. XXIII. OCTOBR. A. M DCC XXXIX.
JOANNES PAVLVS BAVMER
 ABBATISWINDA - FRANCVS.

ERFORDIAE
 TYPIS JOANNIS CHRISTOPHORI HERINGII
 ACAD. TYPOGR.

PROBROMVS METHODI

S V R D O S

N A T I V I T A T E
T A C I E N D I A V D I E N T E S
E T L O Q V E N T E S

CVPM

DVCE DEO

CONSENSV ET AVCTORITATE
GRATIOSI ORDINIS MEDICORVM
IN ALMA ET HERENNICA HIBERNICA

PRO GRADV DOCTORIS

AC PRIVILEGIIS IN ARTE MEDICA

LEGITIME IMPETRANDIS

DISSEKTATIONIS IN AVGARALIS LOCO

ERIT AC PVBICE DEBERET

D. KALL. OCTOB. A. M. DCC. LXXIX.

JOHANNES PAVLVS BAVMER

ABBATIS MONAST. S. FRANCIS.

PRÆFATIO

TIPIVS IOHANNIS CHRISTOPHORI HERINGII
ACAD. TYPOG.

PRÆFATIO.

Dubito, B. L. quem magis miserum judicem, cæcum, an surdum a natiuitate? rem quidem paulo accuratius si perpendis, priorem prædicabis feliciorẽ; nam, ut cæteris omiſſis, duo tantum afferam argumenta: cæcus 1) magis ad hominem eſt; 2) Cognitionem de Deo æque ac alius fere ſibi æquirere poteſt; quibus uero ſurdus a natiuitate pene deſtituitur. Conſidero hic ſurdum quatenus loquela caret. Aequum itaque, de ratione cogitare, qua ſurdi tales linguam addiſcere poſſint. AMMANN in Diſſ. ſurdus lo-

A 2 quens;

quens; rem cum effectu tentavit in propria filia; paucis Methodum ipsius enarrabo, qui fufius eam fcire cupit, ipsum adeat. Filia valde acuta misertum est laudatum virum, ut itaque illi succurrat, jubebat observare tractus oris ac motus linguæ oculis, & motus varios gutturis tactu, dum huic digitos imponeret, atque ut similes motus produceret, proprio quoque gutteri digitos imposuit. Conf. THVM-MIG im Versuch gründlicher Erläuterung der merckwürdigsten Begebenheiten in der Natur; von der Kunst die Taub und Stummen reden zu lernen, in primis §. 2. sed quam difficilis sit hic modus, nemo non perspicit, & in dubio relinquo, an practicabilis; nam fuit 1) propria filia, 2) Ammanni 3) acuta. Experientia sententiæ meæ robur affert. Ego aliam methodum longe faciliorem ac magis jucundam quamque homo obesus homini obeso, sine multis sumtibus, facili docebit negotio, erui ex comparatione modi auditus ac legis propagationis sonus, cum substantia dentium, maxillarum, ossium petrosorum ac auris internæ structura. Occasionem meditandi mihi dedit vul-

vulgare experimentum, lippis ac tonsoribus notum, scilicet quod furca extremis bifurcatis percussa, alteraque extremitate, qua comprehenditur, dentibus admota; eleganter ipsius sonum percipimus. Scripsi itaque hunc prodromum dissertationis inauguralis loco. Est quasi jamjam ipsa methodus, & methodus promissa facillimam tantum, experimentis mihi eruendam, & quidem paulo fusius pertractandam, Divina Clementia mihi largiente vita, sistet. Vale interim, b. L. meisque conatibus fave!

§. I.

Sonus & tonus propagantur per corpora trementia, per exper. phys.

§. II.

Hanc propagationem impediunt corpora mollia, non elastica, per rationem oppos.

§. III.

Dentes, Maxillæ, ossa petrosa, sunt corpora dura admodum ac trementia, per exper. Anat.

§. IV.

Auris interna constat ex cavernis ac mæandris duris, ossis, cum ossibus petrosis, maxillis ac dentibus continuum constituentibus, per Anat.

SCHOL. Tenue intermedium ac tenfum hic non attenditur.

§. V.

Per totam aurem internam §. IV. distribuitur nervus acusticus, per princ. Anat.

§. VI.

Stylus (ein Stänglein) paretur ex corpore tremente, vitro, chalybe, cupro, metallo mixto, quo utuntur ad campanas fundendas, argento, utraque extremitate depressa, ne labia præter necessitatem ipsis applicata tremorem ac sonus propagationem impediunt §. 2. furdus a nativitate alteram extremitatem inter dentes teneat, ac alteram ipsum edocturus; uterque caveat, ne labia vel linguam stylo admoveat; & sonus atque tonus propagetur ad aurem usque internam per §. 1. 3. 4. ad nervum usque auditorium §. 5. consequenter & ad cerebrum, per princip. Physiolog. Ergo furdus noster percipiet sonum ac tonum, per princ. Psychol.

SCHOL. 1.) In plerisque furdis vitium hæret in aure magis externa, membrana tympani puta, offi- culis auditus ac meatu auditorio, nervo illæso, per exper. conf. infra Schol. §. XIII.

SCHOL. 2) Cum rationibus datis §. 6. Consentit experientia: Quam primum enim applicationem ad surdos meos feci; sollicitus fui, an & experientia cum ratione consentiat? quæsi iterum iterumque, ac tandem reperi ibi locorum, ubi tunc tem-

temporis commorabar surdam a nativitate 24. annorum, sic fatis acutam. (Nomen? prætero id silentio, sic volente hujus puellæ parente.) Ipse cum ipsa experimentum non institui, quoniam paulo rubicundior mihi visa, & ego plane ignotus in domo illa fui, nemine mihi parante accessu, sed frater illius me absente; postea tamen me præsentem omnia sunt iterata, ac hisce oculis meis vidi propriisque auribus imitantem audiui cum ineffabili voluptate. Cum ad manus non esset stylus ex materia, §. VI. requisita, paratus, & mihi afferebant frustum laminæ instrumenti, quo artem gladiatoriam exercent, (ein Stück von einer Papier-Rlinge) ulnam circiter longitudine æquans jussi interea rem eo tentare; & cum magno meo gaudio res ex sententia successit, quamvis præter spem, quia ferrum multo ineptius ad propagandum sonum; per princ. phys. & licet fuerit induratum, (Stählern) tamen multa ferrugine fuit obductum, toni propagationem impediente, §. 2. Statim enim sonum percepit, ac digitis cum risu locum perceptionis, partem præter capita superiorum ac posteriorem, ostendebat, (num hinc concludere licet, ubi sedes sit auditus?) monstrans simul aurem externam eum non esse; & quoniam frater in paulo tenebrosiori stabat loco; ipsum manu ad lucem ducebat, ibique observabat motus oris ac linguæ, ac statim imitata est sonus acutos & graves, (hohe und tiefe) Vocales & Consonantes, quin ipsum B. & R. licet ultimum paulo confu-

confusus pronunciaverit, nec mirum, quia fuit initium. Componebat quoque litteras, ut ba, ab, itemque alios sonus irregulares imitata est ut lalala &c. remoto stylo ab ore, attamen reperit, quæ antea per stylum audiverat, admonita ab adstantibus. Plura ob loci commutationem tentare non potui.

Not. Ad addiscendam linguam non necessario requiritur observatio motuum oris ac linguæ, testantibus id infantibus; ergo & surdus a nativitate, si sit cæcus, qui quidem omnium hominum esset miserrimus, tamen addiscere potest loquelam. Ergo methodus hæc est universalior Ammaniana, certe hoc respectu.

SCHOL. III.) Num per perticam tenuem longiorremque eamque tremententem, corporibus trementibus suffultam, ad notabilem usque distantiam cum alio loqui poteris, ut hæc si tuba stentor. longe perfectissima? num vero & intermedium tertius huic perticæ stylum applicans inter dentes detentum, intelliget, quæ dices, ac cum multum tremoris intercipiat, alter nihil audiet?

§. VII.

Modo præfato §. VI. docere possumus furdo a nativitate: Alphabetum, compositionem litterarum, modum legendi, loquendi, scribendi, religionem &c.

SCHOL. Cum vocalium pronuntiatio diversas oris requirat aperturas, dictus stylus in extremis diversa crassitie esse debet; ergo aut plures adsint, aut annuli depressi extremitatibus super inducendi.

§. VIII.

§. VIII.

Si tali ratione surdus meus edoctus §. VII. opus tantum habet bacillo, quando quis quid ipsi dicere vult, ac sine eo respondere potest; multa quoque ex tractu oris colligere poterit; omnia vero, si modum scribendi intelligit, ac ipsi præscribimus, quæ volumus.

§. IX.

Patet ex §. VII. hujus Prodrömi utilitas. Cum alias talis homo bruti instar est respectu cognitionis de Deo, & in vita communi valde molestus. Conf. & infra §. XVI.

§. X.

Illi, qui auditum casu amisere, magnam quoque exinde recipiunt utilitatem; nam si scribere non edocti sunt, & auditus eorum plane est deperditus, cum surdis a nativitate pari passu ambulant, modo ut dicere possint, quæ sibi velint, & cognitionem habeant, qualem habuerunt, de Deo, licet & hæc cum tempore obsolescent. Si vero quodammodo adhuc audiunt, multo facilius leniusque per tale instrumentum sermones cum iis cædi poterunt.

§. XI.

Surdi, & a nativitate, & casu demum facti, hoc modo doceri nequeant, si nervus acusticus in principio est obstructus, qui casus raro, si unquam, existit. In hemiplexia alter quidem dicto vitio laborare potest,
B
interim

interim tamen alter adhuc est integer. Similiter quoque auditus per dentes paulo difficilior erit, si vitium in labyrintho residet, quod tamen raro erit, per Schol. I. §. VI. & si sit, attamen non omnis auditus cessabit, dummodo nervus acusticus in principio sit integer, præsertim si trementem aerem aures per tubam acust. stentor. de qua infra.

§. XII.

Dissectione seu separatione frenuli linguæ in plurimis infantum non est opus; nam lingua nostra per se & sua natura jam satis apta est ad loquendum; per princ. Med. probabilitas itaque summa, si non certitudo, in omnibus surdis a nativitate vitium linguæ non esse timendum, licet ea paulo gravior nobis videatur; nam hoc inde fit, quia 1.) lingua eorum per modificationem vocuum non est exercitata & 2.) ipsi sonus proferunt non modificatos, cujus causa est, quia modificationem sonuum audire, consequenter imitari nequeunt.

§. XIII.

Surdi ex parte, & stupidi, attenturi, ore aperte audiunt; vulgare quoque experimentum est, quod, cum furcam in extremis furcatis percussam, altera extremitate, qua comprehenditur, dentibus admovemus, elegantius sonum percipiamus. Modus fiendi patet ex §. VI.

SCHOL. Hac occasione mihi quoque in mentem venit refutatio erroris vulgaris physiologorum, docent

docent quippe, surdos per tubam Eustachii audire
 §. 13. quæ est canalis in ore posteriori ac superiori
 laterali ad uvulam, tendens versus cavita-
 tem tympani, stylum tenuiorem admittens. Sed
 1.) tuba dicta in ore est membranacea, ergo mol-
 lis, ergo sonus ac tonus non rite per ipsius parie-
 tes propagatur, §. 2. 2.) Collapsa, ergo per aper-
 turam exiguam jamjam per se, intrare non potest.
 Aer; 3.) ex adhæsione parum quoque aeris, vel
 plane nihil, intrabit, quod aer respectu tubæ hu-
 jus nimis est specificè levior, per princip. phys.
 4.) posito, sed non concessio, tubam esse aper-
 tam; orificium nimis angustum habet, ergo par-
 rum aeris commoti intrat, ergo parva i. e. non
 sensibilis perceptio inde producitur: nam uti to-
 ta superficies auris externæ, quæ sat magna, quia
 tortuosa, (per princip. Geometr.) ad orificium tu-
 bæ sat exiguum; sic utraque ad se invicem erit
 perceptio, i. e. uti aliqua ad nullam, i. e. non sen-
 sibilem. Qui contra hæc disputare vult, sumat,
 quæso, quod tamen cum pace ipsius dixerim, bac-
 cillum, indet ori surdi a nativitate, ita tamen ut
 dentes ne contingat, videatque num quid perci-
 piat? superficiem vero omnium dentium si com-
 putamus, sat magna erit. per princip. Geom. Si
 tamen canalis sit erosus, ut caro absit, posset pau-
 lo major, quam nulla, per eam esse perceptio.

SCHOL. Per principia Medica constat, tuba Eusta-
 chii obstructa, homines surdescere; cum vero
 B 2 hîc

hic nervus acusticus plane non sit læsus; per modum præfatum §. VI. & talibus succurri potest. Num forte surdus a nativitate & inde talis esse potest, tantum quod tuba Eustachii sit obstructa, vel præternaturaliter deficiens, vel concreta, aut sine & interna & externa illæsa? Veram horum phenomenorum rationem, quære in vero tubæ Eustachianæ usu, qui est communicatio aeris auris internæ cum externo, & effluxus humidi sordidique in aure interna secreti, scil. ut calore majori præsentente, aer magis elasticus exire, & frigore præsentente, iterum intrare possit, pro rita membranæ tympani tensione.

§. XIV.

De ulteriori perfectione hujus methodi sollicitus ero, uti promisi in præfatione, ac frontispicium hujus scripti ostendit. Corollarii loco subjungam quasdam hac de re meditationes.

§. XV.

Mihi non est dubium, quin res adhuc facilius sic succedat: tubam acusticam, ex materia indicata §. VI. paratam, ponat surdus noster inter dentes; & docens intra tubam tantum loqui debet, sicque multo facilius ac clarius informare poterit; nam quædam litteræ obsunt, quo minus omnia requisita §. VI. observari queant, e. g. B. hic enim necessario labia bacillo applicari debent, quamquam nec ideo bacillus meus est rejiciendus, sed & per illam talia docere possumus
§. VI.

§. VI. Schol. 2.) Si ex aere ob paupertatem comparare nequeunt tubam, saltem orificium ipsius constet ex annulo atque stylo aëneo.

SCHOL. Nec huic rei experientia contrariatur, nam in locum tubæ acut. in fundibulum parvum, e lamina ferrea confectum, quali ordinario in culina utuntur, ad interim substitui, quasi nihil sperans, & tamen ex sententia successit.

§. XVI.

Si cancellis sese condit, tali modo (forte) audiet concionatorem in templo, hic tamen articulate tardeque loqui deberet, per princ. phys. num & per tubam dictam chorum musicum audiet? Certe tonos Clavichordii, si ipsius resonanti admovet stylum laudatum. Hoc experimenti jam est notum atqueulgare in non surdis, quando aures obturant manibus, ac baculum vel regulam inter dentes detentam resonanti dicti instrumenti applicant.

SCHOL. Extra omnem quoque dubitationis aleam positum, surdum ex parte, qui casu talis factus, audire posse hac ratione dictum virum & dictum chorum.

§. XVII.

Num etiam per tubam stentor. (Sprach: Dohr) docens docere poterit surdum, ut hic nihil inter dentes habeat, tantum ore aperto; sed sonus tantum per aerem commotum immediate ad dentes veniat? Certe

B 3

nullus

nullus dubito, præsertim si parum ab ore surdi remota tuba acustica, cujus orificium, dentes spectans, sed tamen non contingens, paulo sit latius, pro meliori aeris commoti ad omnes dentes diffusionem, adhuc in subsidium vocatur.

§. XVIII.

Num intelliget surdus, quæ docens ipse in campanam libere suspensam loquitur, si ille stylum æneum inter dentes tenet, ac campanæ admovet?

§. XIX:

Faciliora in docendo difficilioribus sunt præmittenda.

§. XX.

Convenit quoque ob vocis similitudinem, ut sexus nobilior, nobiliorem, sequior sequiorem doceat; attamen nec hoc necessario requiritur (Schol. 2.) §. VI.

§. XXI.

Sunto b. L. quæ tibi Prodromus hicce attulit;

DEO VERO SIT LAUS ET GLORIA
IN EXCELSIS.

APPEN-

APPENDIX.

Omnia in Prodromo meo proposita, propria meditatione, tanquam mihi incognita, ex principiis cognitis erui, nisi contrarium simul adjecerim, ut factum est sub finem §. XVI. ergo respectu mei sunt *inventa*; num etiam respectu aliorum? nondum est tempus dandi responsum, quoniam fere hodie nihil amplius dici potest, quod non dictum sit prius. Interim tamen ego in Academiis celeberrimis gavisus sum Doctoribus Celeberrimis, speciatim de hac materia, de methodo Ammanniana puta, & usu tubæ Eustachianæ sermones cædentes; at semper altum methodi meæ fuit silentium. Viros quoque perquam doctos ac in historia literaria versatissimos consului, num sciant, methodum meam jam antea fuisse cognitam? uno vero ore omnes negabant. Ostendit mihi quis loca quædam, ubi mentio fit, quod sonus propagetur per dentes; sed aliud est: sonus propagatur per dentes; aliud: sonus tanta quantitate per dentes propagari potest, ut auditus sint instar, & qua via sit Incedendum? Et in primis aliud est: surdi a nativitate per dentes doceri possunt linguam, & quomodo? Principium illud, quod sonus propagetur per dentes, jam satis est antiquum, certe æque vetus ac experimenta duo ista vulgaria, §. XIII. & XVI. sub finem, dicta; & Physica. Ex cognito vero principio rem incognitam concludere, dicitur *invenire*. Ergo si quis demonstratum it, ante me jam alium tale quid statuisse, ostendere mihi debet: 1) surdum, 2) a nativitate, 3) doceri posse linguam,

quam, 4) per auditum, 5) per dentes excitatum; jam ab alio scriptum esse. Quæ quinque requisita mihi tam cito non ostendet: & fingam ad interim fore; nunquam mihi simul monstrabit vias descriptas, quas ego paravi. Nunc plane fingam ab impossibili; monstrat mihi quis omnia, quæ in Prodromo meo reperiuntur, eodem ordine; quid tum? num ideo sum censendus? num inde formari poterit contra Diff. inauguralementum? Minime; nam dissertatio talis est specimen eruditionis, quod quis pro gradu publice defendit: prius præstiti, & posterius bono cum Deo præstam; Ergo meum feci. Nec unquam posui nomen *Inventi*; neque fuit de tempore. Hæc sunt, b. L. quæ adhuc appendix loco addere volui, ne cui similis scrupulus injiciatur. Vale,
 mihiq; fave!

01 A 6576

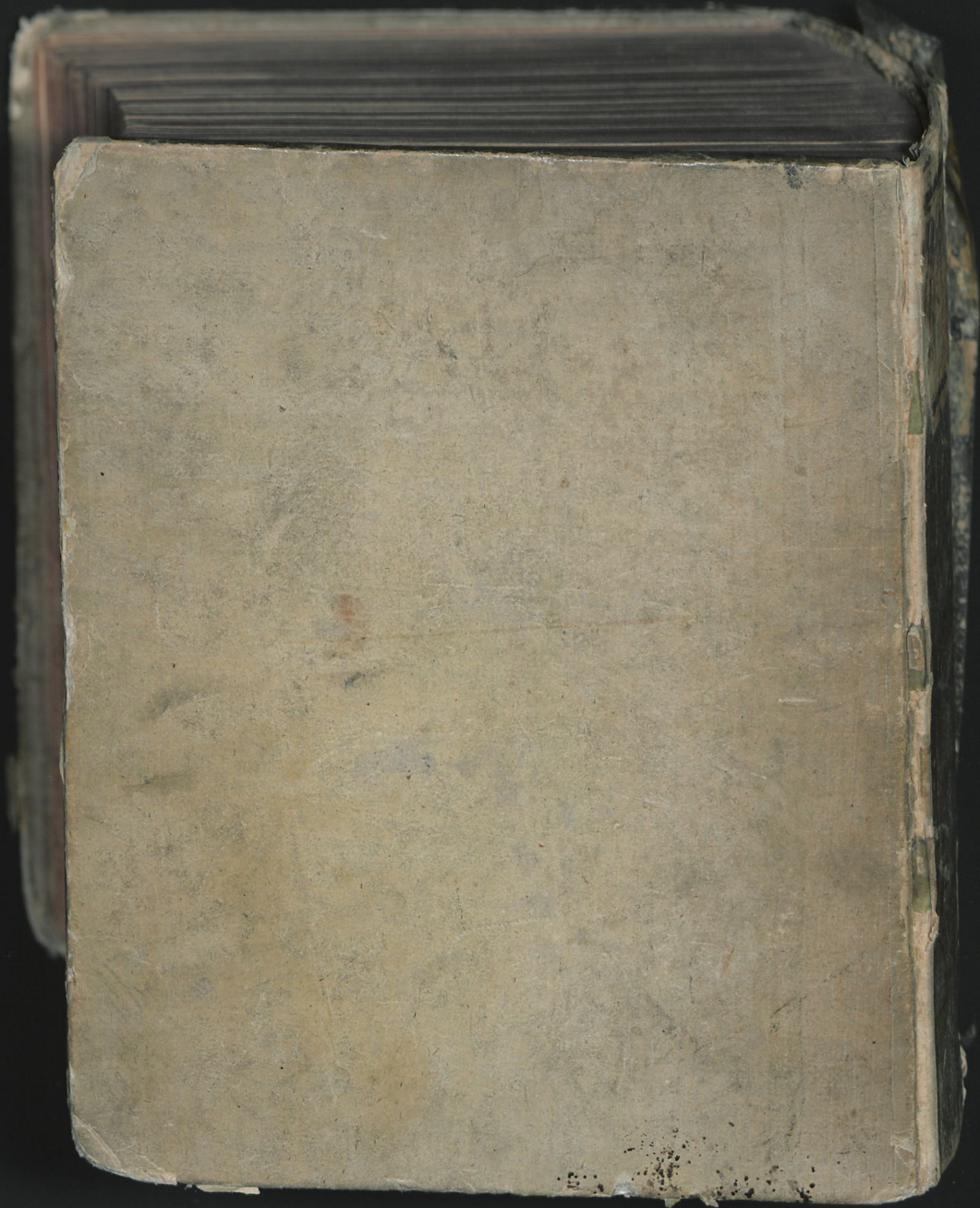
ULB Halle 3
002 931 664

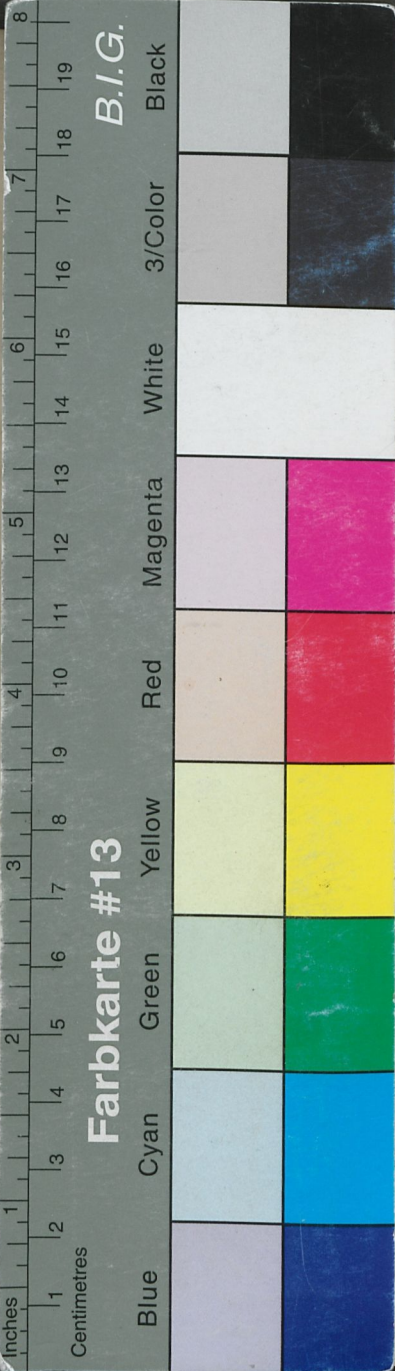

TAOC

Sb.

OMVS METHODI
R D O S
 A
V I T A T E
 DI AVDIENTES
 LOQVENTES

QVEM
 VCE DEO
 V ET AVCTORITATE
 ORDINIS MEDICORVM
 ET PERANTIQA HIERANA
 ADV DOCTORIS
 IIS IN ARTE MEDICA
 TIME IMPETRANDIS
 NIS INAVGVRALIS LOCO
 AC PVBLICE DEFENDET
 CTOBR. A. M DCC XXXXIX.
PAVLVS BAVMER
 TISWINDA - FRANCVS.

RFORDIAE
 CHRISTOPHORI HERINGII
 ACAD. TYPOGR.

